

Datum
2021-05-12
Vår referens
Moa Morin
Enhetschef
Moa.Morin@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Redovisning av förskoleenkäten 2021 FSKF-2021-1944

Sammanfattning

Förskoleenkäten är en totalundersökning riktad till alla vårdnadshavare med barn i Malmös förskolor, både kommunala och fristående. Förskoleenkäten ska ge en kommunövergripande bild av vårdnadshavarnas upplevelser av kvaliteten inom Malmös förskolor. Resultaten fungerar som underlag i det systematiska kvalitetsarbetet på såväl förskole- som huvudmannanivå.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner rapporten.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 210526 Resultatredovisning av förskoleenkäten 2021
- Förskoleenkäten 2021 - Övergripande rapport
- Bilaga 1 - Kommunala förskolor, Förskoleenkäten 2021
- Bilaga 2 - Fristående förskolor, Förskoleenkäten 2021
- Bilaga 3 - Förskoleenkäten 2021
- Bilaga 4 - Resultatdiagram, Förskoleenkäten 2021

Beslutsplanering

Ordförandeberedning FSKN 2021-05-17
Förskolenämnden 2021-05-26

Ärendet

Förskoleenkäten är en totalundersökning riktad till alla vårdnadshavare med barn i Malmös förskolor, både kommunala och fristående. I rapporten presenteras framför allt resultaten avseende de kommunala förskolorna som Malmö stad och förskolenämnden är huvudman för. Förskoleenkäten ska ge en kommunövergripande bild av vårdnadshavarnas upplevelser av kvaliteten inom Malmös förskolor. Resultaten fungerar som underlag i det systematiska kvalitetsarbetet på såväl förskole- som huvudmannanivå. Tillsammans med andra underlag kan förskoleenkätens resultat bidra till analysen av måluppfyllelsen som är en utgångspunkt för att utveckla utbildningen på förskolorna.

Ett utvecklingsarbete har skett kring enkät

På uppdrag från förskolenämnden har förskoleförvaltningen tagit fram en ny enkät inför 2021-års undersökning. I uppdraget ingick att utöka enkätens syfte och lägga till frågor om hur

vårdnadshavare upplever förskolans förutsättningar. Förvaltningen åtog sig också att utreda olika tillvägagångssätt för att öka svarsfrekvensen. Det fanns flera skäl till att ta fram en ny enkät, bland annat att läroplanen reviderats, svarsfrekvensen hade sjunkit, andelen svarande var lägre i socioekonomiskt utsatta områden.

En mer tillgänglig enkät

Enkätfrågorna utgår fortsatt från förskolans uppdrag utifrån skollagen och förskolans läroplan. Därutöver finns några frågor som handlar om förskolans förutsättningar. Enkäten innehåller färre frågor jämfört med tidigare år och frågor har bytts ut eller omformulerats för att bli enklare att förstå och besvara. En effekt av detta kan vara att andelen som svarat ”vet inte” tydligt har minskat från 2019-års undersökning.

För att öka vårdnadshavarnas möjligheter att uttrycka sig genom enkäten har en fråga som ger möjlighet till öppna kommentarer åter införts.

För att nå fler föräldragrupper har förvaltningen valt att, förutom skicka enkäten per post som tidigare, även skicka den via mejl. En nyhet i årets enkät är att barnets båda vårdnadshavare, i förekommande fall, gavs möjlighet att besvara enkäten digitalt. I de fall två vårdnadshavare svarade har resultat såväl som svarsfrekvens beräknats som ett svar per barn. Därutöver har webbenkäten mobilanpassats och gjorts tillgänglig via länk eller QR-kod.

För att förändra den sneda svarsfördelningen och göra enkäten mer inkluderande har förvaltningen översatt både webbenkäten och delar av följebreven till fler språk. Översättningar har gjorts till engelska, arabiska, albanska, persiska, somaliska och finska. Planen var även att enkäten skulle delats ut på förskolor med låg svarsfrekvens, då det har visat sig ha en god effekt, men pga. tryckfel gick det inte att genomföra fullt ut i år.

Förstärkt kommunikation kring enkäten

En utgångspunkt i utvecklingsarbetet med enkäten har varit att en god kommunikation kan bidra till att tillgängliggöra och aktualisera förskoleenkäten och således öka svarsfrekvensen. Hela processen kring genomförandet av enkäten har därför setts över för att förstärka kommunikationen innan, under och efter undersökningen. Rektorer har haft en central roll i kommunikationen gentemot vårdnadshavare och i själva genomförandet av förskoleenkäten.

Svarsfrekvensen har ökat

Svarsfrekvensen för förskoleenkäten 2021 har stigit till 68,7 procent (inklusive fristående förskolor) vilket kan jämföras med svarsfrekvensen för 2019 års undersökning som uppgick till 49 procent. För de kommunala förskolorna var svarsfrekvens 67,5 procent och för de fristående förskolorna 74,6 procent.

Det är svårt att exakt härleda den stora ökningen i svarsfrekvens från 2019 till vilka specifika insatser som har haft en påverkan, men troligtvis är det flera faktorer som har haft effekt. En tänkbar orsak till ökningen är införandet av digitala utskick och en mer mobilanpassad webbenkät. En annan bidragande orsak till ökningen är sannolikt att kommunikationen kring enkäten har förstärkts och ett stort arbete har genomförts av medarbetarna på förskolorna i kontakten med vårdnadshavarna. Därutöver innehåller enkäten färre frågor jämfört med tidigare år och frågorna har formulerats med utgångspunkt från att de ska vara enklare att förstå och

besvara.

Lägre svarsfrekvens bland förskolor med högre socioekonomisk utsatthet

Det finns stora skillnader i svarsfrekvens mellan de kommunala förskolorna. Jämfört med tidigare år har spridningen i svarsfrekvens ökat mellan förskolorna. Spridningen varierar mellan 15 procent för den förskolan med lägst svarsfrekvens till 93 procent för den förskolan med högst svarsfrekvens. Analyser av bortfallet i svarsfrekvensen har gjorts och precis som under 2019 kan det konstateras att det finns ett negativt samband mellan socioekonomisk utsatthet och svarsfrekvens. Analysen visar att svarsfrekvensen är lägre bland de förskolor som har högre strukturersättning.

En hög andel instämmande svar

En övergripande slutsats från resultatet för förskoleenkäten 2021 visar att det finns en hög andel instämmande svar i samtliga påståenden i enkäten. I den mån det är möjligt att teckna en generell bild visar resultaten att vårdnadshavarnas upplevelser av kvaliteten i förskolan är god. Denna slutsats stöds av att andelen instämmande svar för samtliga frågor i genomsnitt är 86 procent. En hög andel vårdnadshavare instämmer i att barnen trivs med personal och med andra barn på förskolan och att barnen har roligt på förskolan. Vidare instämmer många i att barnen lär sig vara en bra kompis, samt lär sig nya saker på förskolan. Därtill är instämmandet högt i att barnen känner personalen på förskolan och har en trygg relation med dem, samt att personalen bemöter barnen och vårdnadshavarna på ett respektfullt sätt.

Frågor med lägre andel instämmande svar

Det finns några frågor som har lägre andel instämmande svar i jämförelser med övriga frågor (69–75 procent), dock är det fortfarande en majoritet av respondenterna som instämmer i påståendena. Dessa frågor handlar framför allt om förskolans förutsättningar som påståendena ”Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen” och ”Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn”. För dessa frågor är även andelen som inte instämmer något högre än för övriga frågor. Motsvarande gäller för frågan om personalens information till vårdnadshavarna, ”Jag upplever att jag får den information jag behöver”.

Påståendet som rör barns delaktighet och inflytande ”Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan” är också en av de frågorna i enkäten med lägre grad av instämmande, till skillnad från ovan nämnda frågor är det dock färre som inte instämmer.

Andelen vårdnadshavare som har blivit erbjuden ett utvecklingssamtal har minskat med 10 procentenheter sedan 2019. I år är det 62 procent av respondenterna som har blivit erbjudna ett utvecklingssamtal de senaste 12 månaderna och cirka 86 procent av dessa uppger att de har varit på ett utvecklingssamtal under motsvarande tidsperiod (54 procent av samtliga respondenter).

Könsskillnader

Sammanfattningsvis instämmer vårdnadshavare till pojkar i något lägre utsträckning i enkätens påståenden och bland dem som instämmer svarar något färre helt instämmande. Därutöver svarar vårdnadshavare till pojkar i genomsnitt något högre grad icke instämmande i påståendena. Dessa resultat tyder på att vårdnadshavare till flickor upplever att deras barn är något mer nöjda med förskolan än vårdnadshavare till pojkar. Skillnaden är marginell, men bör noteras eftersom den är genomgående.

Motsvarande mönster för könsskillnader återfinns inte bland svaren från vårdnadshavare i fristående förskolor. Där är förhållandet istället det motsatta, det vill säga vårdnadshavare till pojkar svarar i något högre grad mer instämmande på frågorna.

Andel förskollärare, klagomål och personalomsättning påverkar nöjdhet och benägenhet att rekommendera sin förskola

För att ta reda på mer kring vad som påverkar vårdnadshavares generella upplevelse av sitt barns förskola har sambandsanalyser gjorts mellan frågorna som ingår i enkätens helhetsbedömning och förskolornas förutsättningar. Analyserna visar att det finns ett positivt samband mellan andel förskollärare och svaren på båda frågorna. På förskolor med en högre andel förskollärare så är vårdnadshavarna mer benägna att svara med en högre grad av instämmande på båda frågorna. Vidare visar analyserna på att det finns ett negativt samband mellan personalomsättning och antalet klagomål och svaren på båda frågorna. På förskolor med en högre personalomsättning och fler klagomål är vårdnadshavarna mindre benägna att svara med en hög grad av instämmande på både frågan om generell nöjdhet och viljan att rekommendera sitt barns förskola.

Det finns även ett positivt samband mellan frågan "Utifrån helheten sett är jag nöjd med kvaliteten i mitt barns förskola" och frågan "Jag upplever att jag får den information jag behöver om mitt barns förskola" vilket visar på betydelsen av information. Besvarar vårdnadshavaren informationsfrågan positivt tenderar hen också att vara mer positiv beträffande nöjdhetsfrågan.

Fortsatt arbete utifrån förskoleenkätens resultat

Förskoleenkäten är ett av flera underlag i rektorernas och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. I de fortsatta analyserna kommer resultaten att komplettera andra underlag. På så sätt kommer förvaltningens slutsatser och lärdomar utvecklas och fördjupas.

De viktigaste analyserna och utvecklingsinsatserna utifrån enkätresultaten kommer att ske på varje förskola. Förvaltningen har under arbetets gång haft en dialog med rektorerna kring detta samt tagit fram stödmaterial i syfte att stödja rektorernas kommunikation och analys i samband med enkätundersökningen. I materialet betonas att det sker en återkoppling till vårdnadshavarna kring förskolans resultat på enkäten.

Förvaltningen fortsätter att analysera förskoleenkätens resultat ur ett huvudmannaperspektiv i samband med höstens kvalitetsdialoger och i arbetet med årets lägesbedömning. På så sätt kommer analyserna även att inkluderas i huvudmannens uppföljning och planering i form av årsanalys och budget. Det kommer bland annat undersökas om det finns ytterligare mönster i hur olika vårdnadshavare har svarat utifrån förskolornas olika förutsättningar. Andra frågeområden som kan analyseras ytterligare är frågan om språkutveckling, resultaten om utvecklingssamtal samt skillnaden mellan könen.

Förvaltningen ska också utvärdera den nya enkäten liksom genomförandet av enkätundersökningen. I detta ingår det att särskilt analysera svarsfrekvensen.

Ansvariga

Peter Lindberg Förvaltningschef